

תלמודו בידו

דף ג עמוד ב

א] למה נמשלו דברי תורה לדרבן, למסמר ולנטיעה ?

ב] כיצד יש להורות הלכה והרי בכל דבר סברות ודעות רבות ?

ג] האם קדושה ראשונה בימי יהושע, וקדושה שניה בימי עזרא, נתקדשו עולמית ?

ד] האם שביעית ומעשר נוהגים בארץ עמון ומואב, ומדוע ?

ה] איזהו שוטה הפטור מן המצוות ואינו נענש ?

א] דרבן: התורה מכוונת את לומדיה לדרכי חיים, כדרכן המכוון את הבהמה החורשת. **מסמר:** דברי תורה קבועים כמסמר. **נטיעה:** דברי תורה פרים ורבים כנטיעה.

ב] יכניס לאזנו דברי כולם, ויבחין ביניהם איזה מהם מסתבר, וכך יקבע את ההלכה. **ג] קדושה ראשונה:** אינה קדושה עולמית, וכשחרב מקדש ראשון בטלה עמו הקדושה. **קדושה שניה:** נתקדשה עולמית. אך לא לכל מקום חזרו עולי בבל לקדשו.

ד] הדין: עולי בבל לא חזרו וקידשום, לפיכך שביעית אינה נוהגת שם, אבל מעשר נוהג. **הטעם:** תקנו כן כדי שיזרעום, ויטלו מהם העניים לקט, שכחה פאה, ומעשר עני.

ה] ר' יוחנן: העושה אחד מן הדברים אלו בדרך שטות: יוצא יחידי בלילה, לן בבית הקברות בלילה, או קורע את כסותו ללא סיבה.

רב הונא: רק העושה כל שלש אלה ובדרך שטות, אבל כל אחת לעצמה אינה מוכיחה: שמא לן בבית הקברות, כדי שתשרה עליו רוח טומאה לסייעו בכישוף. ושמא יצא יחידי בלילה לצורך אויר מחמת שאחזו חולי. ושמא קרע כסותו מתוך שהיה שקוע במחשבותיו.

ברייטא: המאבד מה שנותנים לו. ואילו רב הונא ידעה, היה מודה שסימן זה מכריע. אך ספק אם בשאר הסימנים היה מודה שמכריעים בפני עצמם.